

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Petr Pustina

Název práce: Klidná fotografie – Pomalost a technický obraz

Posudek vedoucí/ho práce ✓ Posudek oponenta/ky ✕

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Michal Šimůnek, Kf

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	A
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	B
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	A
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....	A
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	B
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejeté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)	A
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....	B
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B
Celkové hodnocení diplomové práce.....	B

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Diplomová práce Petra Pustiny se věnuje časovosti fotografického obrazu, zejména pak jej zajímá napětí mezi rychlostí fotografie (rychlost vytváření obrazů, modernity, sociálních procesů, do kterých je fotografie zapletena atd.) a těmi případy, kdy se fotografie v určitých ohledech stává pomalou.

Práce má přehlednou strukturu. V první části Petr připomíná souvislosti mezi fotografií a rychlostí (či zrychlováním) modernity (industriálního kapitalismu) a to zejména na pozadí postupného vynalézání fotografie a následného technologického zjednodušování, automatizování a zrychlování fotografického procesu a fotografických praktik. Jakkoli je toto připomenutí “rychlosti” fotografie nezbytným předpokladem pro následující úvahy o možnostech jejího “zpomalení” či vrstvení různých časových perspektiv na “jejím povrchu”, tato kapitola mohla být přeci jenom méně obsáhlá. Pro představení fotografie jakožto primárně “rychlé” technologie nebylo nutné zabíhat do tolika dílčích momentů jejího postupného vynalézání.

Text dále připomíná epistemické souvislosti fotografie a fotoaparátu s dalšími technologiemi (zejména teleskop, camera obscura), které mimo jiné zviditelňovaly samotný akt vidění. Zbytek práce je pak věnován “pomalým” technickým obrazům. V kapitole *Za pomalost obrazu* jsou nastíněny základní možnosti zpomalení fotografie, které jsou v dalších kapitolách demonstrovány a promyšleny prostřednictvím úvah o vybraných projektech H. Sugimota, T. Horákové a E. Maurera, S. Takedy a A. Rossiterové.

Samotný výběr těchto autorů a jejich děl přitom není náhodný. Jak je v práci správně vysvětleno, každé z diskutovaných autorských děl “zpomaluje” fotografii určitým specifickým způsobem (dlouhé expozice, práce s expirovaným materiálem, bezkamerová fotografie, ve které je referentem světlo, fotografická chemie a materiál, fotografie zachycující elektromagnetické záření mimo viditelné spektrum). V těchto souvislostech je pak správně upozorňováno na to, že techniky zpomalení fotografie narušují ikonickou povahu fotografie a místo toho zpravidla umocňují její povahu indexikální, přičemž dále demaskují dominantní způsoby chápání a užívání fotografie (obvyklou rychlost fotografie převrací a tím ji komentují). Zde se Petr Pustina dotýká terénu, který je v teorii fotografie a médií výrazně diskutován, byť z různých perspektiv: archeologie médií, metaobrazovost, hypermediace, návrat k analogovým technologiím v digitální éře, Flusserova výzva k hraní proti aparátům atd. Ačkoli nejsou (zcela pochopitelně) zmíněny všechny tyto souvislosti, samotná argumentace je solidně podložena odbornou literaturou a korektní prací s odkazovanými zdroji.

Petr Pustina v diplomové práci pojednal téma, kterému již bylo věnováno značné množství pozornosti, interpretace vybraných děl z hlediska jejich temporality je rovněž známa. Ačkoli tak práce ve své argumentaci není originální, Petr Pustina dokázal problematiku různých časových vrstev fotografie konzistentně uchopit a zvolenými příklady tvůrců a jejich děl pak našel způsob, kterým klíčové techniky “zpomalování” fotografie představil. Práce je napsána v uspokojivém odborném stylu, škoda jen občasných chyb (čárky v souvětích apod.).

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou B.

Otázka k obhajobě:

V případě filmu, podobně jako u fotografie, existuje kategorie pomalé kinematografie, která se zpravidla vyznačuje dlouhými záběry s minimem střihu, objevují se dokonce i jedno záběrové snímky, jako např. slavná Manakamana (Stephanie Spray, Pacho Velez – Sensory Ethnography Lab, 2013), dokumentární film v jednom téměř 120minutovém záběru. Dalším příkladem souvisejícím s časovostí technických obrazů je livestreaming. Jak jej chápat? Jako rychlou nebo spíše pomalou technologii?

Datum: 5/6/2022

Podpis: